

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΙΒΑΔΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΑΚΟΣ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ - Αθήνα 2004

A - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Η Επιτροπή της Βασιλείας, μετά από πέντε χρόνια διαβουλεύσεων με τους φορείς της αγοράς, δημοσίευσε στις 26 Απριλίου 2004 το τελικό κείμενο του νέου Συμφώνου για την κεφαλαιακή επάρκεια γνωστό ως “Βασιλεία ΙΙ”. Το νέο Σύμφωνο, το οποίο θα καταργήσει σχεδόν εξ ολοκλήρου το Σύμφωνο του 1988, επιφέρει ριζικές αλλαγές στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Η τελική έκδοση του κειμένου δεν περιέχει ουσιαστικές διαφοροποιήσεις από το τρίτο συμβουλευτικό κείμενο της Επιτροπής της Βασιλείας με την εξαίρεση των αλλαγών που είχαν ήδη ανακοινωθεί με σχετικά δελτία τύπου και οι οποίες αφορούν:

- τη διακριτή μεταχείριση των αναμενόμενων (EL) και των μη αναμενόμενων ζημιών (UL),
- την αναγνώριση των προβλέψεων κατά την εκπλήρωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων στη μέθοδο εσωτερικών αξιολογήσεων, και
- τη μερική τροποποίηση και απλοποίηση του πλαισίου για την τιτλοποίηση απαιτήσεων (βλέπε Δελτίο ΕΕΤ β' τριμηνία 2004).

Επιπλέον, με το τελικό κείμενο παρατείνεται κατά ένα έτος (τέλη 2007) η ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των προηγμένων μεθόδων για τον πιστωτικό και λειτουργικό κίνδυνο και τροποποιούνται μερικώς τα ελάχιστα όρια του ύψους των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο κατά τα τρία πρώτα έτη εφαρμογής του Συμφώνου (βλέπε πίνακα).

	Τέλη 2005	Τέλη 2006	Τέλη 2007	Τέλη 2008
Θεμελιώδης	Παράλληλος υπολογισμός	95%	90%	80%
Προηγμένη	Παράλληλος υπολογισμός	Παράλληλος υπολογισμός	90%	80%

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή της Βασιλείας επιβεβαιώνει στο τελικό κείμενο την ανάγκη επανεξέτασης της βαθμονόμησης (calibration) του νέου Συμφώνου. Μάλιστα, πρόθεσή της είναι η επιβολή ενός συντελεστή προσαρμογής (scaling factor) των κεφαλαιακών απαιτήσεων στη μέθοδο εσωτερικών αξιολογήσεων, το ύψος του οποίου θα καθοριστεί βάσει των δεδομένων που θα συλλεγούν κατά την περίοδο της παράλληλης εφαρμογής.

ΕΠΨΙΤΩΣΗ ΣΤΟ ΎΨΟΣ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΛΠ 39

Η Επιτροπή της Βασιλείας έδωσε στη δημοσιότητα δελτίο τύπου με θέμα την επίπτωση στο ύψος των ιδίων κεφαλαίων από την εφαρμογή του ΔΛΠ 39. Σύμφωνα με το εν λόγω δελτίο τύπου δε θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον ορισμό των ιδίων κεφαλαίων τυχόν κέρδη/ζημίες από:

- την αντιστάθμιση ταμειακών ροών, ή/και
- την εφαρμογή της αρχής της αποτίμησης στην εύλογη αξία των στοιχείων του παθητικού ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της πιστοληπτικής ικανότητας της ίδιας της τράπεζας.

Επισημαίνεται ότι η Επιτροπή της Βασιλείας προτίθεται να εξετάσει μετά το τέλος του καλοκαιριού και άλλα θέματα που αφορούν τη διάδραση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων με το πλαίσιο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ 2ΟΥ ΠΥΛΩΝΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Τραπεζικών Εποπτικών Αρχών έδωσε στη δημοσιότητα κείμενο διαβούλευσης σχετικά με την εφαρμογή του δεύτερου πυλώνα του νέου Συμφώνου για την κεφαλαιακή επάρκεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁾.

Κατά την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Τραπεζικών Εποπτικών Αρχών η διαδικασία του δεύτερου πυλώνα έχει δύο επιμέρους διαστάσεις:

- τη διαμόρφωση από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα Συστήματος Εσωτερικής Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής τους Επάρκειας (ΣΕΑΚΕ), και
- την καθεαυτό διαδικασία αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων από τις εποπτικές αρχές.

Στο κείμενο καταγράφονται έντεκα αρχές βέλτιστης πρακτικής αναφορικά με τις δύο διαστάσεις του δεύτερου πυλώνα ενώ υπογραμμίζεται η άμεση διασύνδεση των δύο, διασύνδεση που καθιστά επιτακτική τη συνεργασία εποπτικών αρχών και πιστωτικών ιδρυμάτων.

⁽¹⁾ Η εν λόγω επιτροπή συστάθηκε με Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2004/5/ΕΚ) με στόχο την επέκταση της διαδικασίας Lamfalussy στην κοινοτική νομοθεσία της τραπεζικής αγοράς.

Β - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΩΝ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΓΟΡΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

Στις 21 Απριλίου 2004 εκδόθηκε η Οδηγία 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, με την οποία καταργείται η Οδηγία 93/22/ΕΟΚ και επέρχονται τροποποιήσεις στις Οδηγίες 85/611/ΕΟΚ, 93/6/ΕΟΚ και 2000/12/ΕΚ (ΕΕ L 145/30.4.2004).

Με την Οδηγία αυτή επέρχονται σημαντικές αλλαγές σε ό,τι αφορά το καθεστώς παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι ακόλουθες. Η παροχή επενδυτικών συμβουλών περιλαμβάνεται πλέον στις (κύριες) επενδυτικές υπηρεσίες, ενώ καθιερώνεται νέα (κύρια) επενδυτική υπηρεσία που συνδέεται με τη λειτουργία Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ). Η καθιέρωση της υπηρεσίας αυτής κρίθηκε αναγκαία λόγω της αναγνώρισης της εμφάνισης παράλληλα με τις ρυθμιζόμενες αγορές, μιας νέας γενιάς οργανωμένων συστημάτων διαπραγμάτευσης, οι οποίες έπρεπε επίσης να ρυθμιστούν ειδικά. Παράλληλα, στον κατάλογο των χρηματοπιστωτικών μέσων περιλαμβάνονται πλέον ορισμένα παράγωγα επί εμπορευμάτων και άλλα παράγωγα.

Στη δεύτερη ενότητα της Οδηγίας ρυθμίζονται λεπτομερώς οι όροι για τη χορήγηση άδειας και τη λειτουργία των επιχειρήσεων επενδύσεων. Σημειώνεται ότι οι ρυθμίσεις της 2004/39/ΕΚ είναι σαφώς εκτενέστερες από εκείνες της Οδηγίας 93/22/ΕΟΚ. Έτσι, καθιερώνονται ειδικές διατάξεις για τα πρόσωπα που πραγματικά διευθύνουν την επιχείρηση, για τις οργανωτικές απαιτήσεις που πρέπει να πληροί μια επιχείρηση επενδύσεων, για τη διαδικασία διαπραγμάτευσης και την οριστικοποίηση των συναλλαγών σε ΠΜΔ, για τις συγκρούσεις συμφερόντων και τις υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας, για τις υποχρεώσεις των εταιρειών όταν ορίζουν συνδεδεμένους αντιπροσώπους και για τις συναλλαγές τους με επιλέξιμους αντισυμβαλλομένους. Αυξημένες είναι επίσης οι απαιτήσεις σε ό,τι αφορά τη διαφάνεια που πρέπει να υπάρχει στις αγορές με την καθιέρωση υποχρεώσεων για τις πληροφορίες που πρέπει να ανακοινώνουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων και ειδικών διατάξεων για τις απαιτήσεις διαφάνειας στους ΠΜΔ. Σε όλες αυτές τις διατάξεις γίνεται αρκετά μεγάλη χρήση της επιτροπολογίας με βάση τη διαδικασία Lamfalussy.

Στην τρίτη ενότητα της Οδηγίας καθιερώνονται διατάξεις για τις ρυθμιζόμενες αγορές και ειδικότερα για την άδεια λειτουργίας, τις προϋποθέσεις για τη διαχείριση της ρυθμιζόμενης αγοράς και τις προϋποθέσεις διαφάνειας που πρέπει να τηρούνται πριν και μετά τη διαπραγμάτευση και στην τέταρτη ενότητα ρυθμίζονται τα των αρμοδίων αρχών και οι σχέσεις συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών διαφορετικών κρατών-μελών και τρίτων χωρών.

Σημειώνεται τέλος ότι στην Οδηγία γίνεται πλέον σαφής διαχωρισμός μεταξύ επαγγελματιών και ιδιωτών επενδυτών, γεγονός που έχει μεγάλη σημασία σε ό,τι αφορά την απαλλαγή των επιχειρήσεων επενδύσεων από ορισμένες εκ των υποχρεώσεων που θεσπίζονται. Στο παράρτημα II της Οδηγίας καθορίζονται τα κριτήρια που θα πρέπει να πληρούνται για να χαρακτηριστεί ένας επενδυτής ως επαγγελματίας για τους σκοπούς της Οδηγίας.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

Στις 29 Απριλίου 2004 εκδόθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία Lamfalussy, η Οδηγία 2004/72/EK της Επιτροπής (EE L 162/30.4.2004), στην οποία περιέχονται εκτελεστικού χαρακτήρα μέτρα του επιπέδου 2 για την εφαρμογή της Οδηγίας 2003/6/EK αναφορικά με την κατάχρηση αγοράς.

Με τις διατάξεις της Οδηγίας αυτής θεσπίζονται τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες αρχές όταν εξετάζουν εάν μπορούν ή όχι να αποδεχθούν ως μη αντιτιθέμενη στους κανόνες περί κατάχρησης της αγοράς μια συγκεκριμένη πρακτική και ρυθμίζονται οι διαδικασίες διαβούλευσης και δημοσιοποίησης των σχετικών αποφάσεων των αρμόδιων αρχών. Επίσης περιέχονται ρυθμίσεις για τον ορισμό των εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με παράγωγα μέσα εμπορευμάτων, για τους καταλόγους κατόχων εμπιστευτικών πληροφοριών που πρέπει να τηρούν οι εκδότες, για τη γνωστοποίηση των συναλλαγών των προσώπων που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα, καθώς επίσης και για τις ύποπτες συναλλαγές που πρέπει να γνωστοποιούνται.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τον Απρίλιο του 2004 εκδόθηκε σύμφωνα με τη διαδικασία Lamfalussy, ο Κανονισμός 809/2004 της Επιτροπής, στον οποίο περιέχονται εκτελεστικού χαρακτήρα μέτρα του επιπέδου 2 για την εφαρμογή της Οδηγίας 2003/71/EK για το ενημερωτικό δελτίο.

Συγκεκριμένα, με τον Κανονισμό καθορίζονται οι πληροφορίες που πρέπει να περιέχονται κατά περίπτωση στο ενημερωτικό δελτίο, η μορφή και ο τρόπος δημοσίευσής του, οι πληροφορίες που ενσωματώνονται μέσω παραπομπής στο ενημερωτικό δελτίο και η διάδοση των σχετικών διαφημίσεων.

Ανάλογα με το είδος του εκδότη και των κινητών αξιών, καθορίζεται μια τυπολογία ελάχιστων πληροφοριακών απαιτήσεων για τα πρότυπα ενημερωτικού δελτίου που χρησιμοποιούνται συχνότερα στην πράξη. Παράλληλα, στον εν λόγω Κανονισμό περιέχονται ρυθμίσεις προκειμένου να αποφευχθεί η επανάληψη των πληροφοριών στις περιπτώσεις, στις οποίες το ενημερωτικό δελτίο αποτελείται από χωριστά έγγραφα σύμφωνα με την Οδηγία 2003/71/EK.

Ο Κανονισμός περιλαμβάνει 19 παραρτήματα εκ των οποίων τα 17 αποτελούν πρότυπα ενημερωτικά δελτία ανάλογα με το είδος του εκδότη και των κινητών αξιών, και τα άλλα δύο περιέχουν πίνακα συνδυασμών προτύπων ενημερωτικών δελτίων και κατάλογο ειδικών εκδοτών αντίστοιχα.

ΟΣΕΚΑ

Περί τα τέλη Απριλίου 2004 εκδόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύο Συστάσεις, εκ των οποίων η πρώτη αφορά τη χρήση παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Σύσταση 2004/383/EK, EE L 144/30.4.2004) και η δεύτερη αφορά ορισμένα στοιχεία για το περιεχόμενο του απλοποιημένου ενημερωτικού δελτίου (Σύσταση 2004/384/EK, EE L 144/30.4.2004).

Όπως είναι γνωστό, μία από τις τροποποιήσεις που επέφερε η Οδηγία 2001/108/EK στην Οδηγία 85/611/ΕΟΚ, ήταν η διεύρυνση του φάσματος των χρηματοπιστωτικών μέσων στα οποία μπορούν να επενδύουν οι ΟΣΕΚΑ. Με τη Σύσταση 2004/383/EK καθορίζονται ορισμένες αρχές που μπορούν να ληφθούν ως βάση από τα κράτη-μέλη για μια κοινή προσέγγιση στο θέμα της μέτρησης κινδύνων στην περίπτωση των ΟΣΕΚΑ. Ειδικότερα, συνιστώνται η χρήση συστημάτων μέτρησης των κινδύνων που να ανταποκρίνονται στο προφίλ κινδύνου των ΟΣΕΚΑ, η λήψη μέτρων για την εναρμονισμένη ερμηνεία των περιορισμών της έκθεσης των ΟΣΕΚΑ σε κινδύνους, η χρήση κατάλληλα διαμορφωμένων προτύπων μέτρησης του κινδύνου αγοράς και εκτίμησης της μόχλευσης (leverage), η χρησιμοποίηση κατάλληλων μεθόδων κατά την εφαρμογή ορίων ως προς τον κίνδυνο

εκδότη και η εφαρμογή κατάλληλων κανόνων κάλυψης σε πράξεις με εισηγμένα και με εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα.

Αντικείμενο της Σύστασης 2004/384/EK είναι η παροχή διευκρινίσεων σε ό,τι αφορά ορισμένα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπεται από την Οδηγία 2001/107/EK ότι πρέπει να περιέχει το απλοποιημένο ενημερωτικό δελτίο. Στόχος του απλοποιημένου ενημερωτικού δελτίου είναι η παροχή σαφούς πληροφόρησης για τα ουσιαστικά σημεία που ο επενδυτής πρέπει να γνωρίζει πριν επενδύσει σε έναν ΟΣΕΚΑ. Στη Σύσταση παρέχονται έτσι διευκρινίσεις για τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να περιγράφονται, για τους σκοπούς του απλοποιημένου ενημερωτικού δελτίου, ο ορισμός των ΟΣΕΚΑ, η επενδυτική πολιτική του αμοιβαίου κεφαλαίου, η εκτίμηση του βαθμού κινδύνου του κεφαλαίου, η εξέλιξη των επιδόσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου, η περιγραφή του φορολογικού καθεστώτος και ο ορισμός των προμηθειών εισόδου και εξόδου, καθώς και άλλων πιθανών εξόδων και προμηθειών.

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

Τον Απρίλιο του 2004 εκδόθηκε Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο: “*Εκκαθάριση και Διακανονισμός στην ΕΕ: επόμενα βήματα και κατευθύνσεις*”. Η Ανακοίνωση έρχεται σε συνέχεια των δύο εκθέσεων της ομάδας Giannini, η οποία κατέγραψε τα εμπόδια που πρέπει να αρθούν προκειμένου η εκκαθάριση και ο διακανονισμός σε κοινοτικό επίπεδο να σταματήσει να αποτελεί μια απλή συνάθροιση εγχώριων αγορών.

Η προσέγγιση της Επιτροπής, πρόθεση της οποίας είναι η έκδοση Οδηγίας-πλαίσιο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών εκκαθάρισης και διακανονισμού, σύμφωνα με τη διαδικασία Lamfalussy, βασίζεται στις ακόλουθες γενικές κατευθύνσεις:

- προώθηση του συντονισμού μεταξύ των φορέων του ιδιωτικού τομέα και των ρυθμιστικών και νομοθετικών αρχών,
- αμοιβαία αναγνώριση των συστημάτων εκκαθάρισης και διακανονισμού προκειμένου να διασφαλιστεί η ελευθερία παροχής των εν λόγω υπηρεσιών σε διασυνοριακή βάση και να διευρυνθούν κατά αυτό τον τρόπο οι δυνατότητες πρόσβασης των χρηστών των υπηρεσιών στο σύστημα εκκαθάρισης και διακανονισμού που καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες τους,
- θέσπιση κοινού κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου που θα εξασφαλίζει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και την προστασία των επενδυτών και θα συμβάλλει στην αμοιβαία αναγνώριση των συστημάτων, και
- καθιέρωση κατάλληλων μηχανισμών διακυβέρνησης.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ενέκρινε, σε συνέχεια σχετικής δημόσιας διαβούλευσης, τη λήψη μέτρων για την αναθεώρηση του πλαισίου του Ευρωσυστήματος που διέπει τη σύσταση ασφαλειών.

Συγκεκριμένα αποφασίστηκε η εισαγωγή “Ενιαίου Καταλόγου” περιουσιακών στοιχείων⁽²⁾. Σκοπός του Ενιαίου Καταλόγου είναι:

- η ενίσχυση των συνθηκών ισότητας στους όρους ανταγωνισμού στη ζώνη του ευρώ, και
- η αύξηση της διαφάνειας του πλαισίου που διέπει τη σύσταση ασφαλειών.

⁽²⁾ Σύμφωνα με το ισχύον σύστημα προβλέπονται δύο κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων: η πρώτη βαθμίδα αποτελείται μόνο από χρεόγραφα που πληρούν κοινά κριτήρια καταλληλότητας, ενώ η δεύτερη βαθμίδα αποτελείται από περιουσιακά στοιχεία τα οποία εγκρίνονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποφάσισε ότι ο ενιαίος κατάλογος θα εισαχθεί σταδιακά και ότι τελικά θα αντικαταστήσει το σημερινό σύστημα των δύο βαθμίδων αποδεκτών ασφαλειών. Το πρώτο βήμα προς την καθιέρωση του Ενιαίου Καταλόγου, το οποίο θα υλοποιηθεί έως το Μάιο του 2005, θα περιλαμβάνει τα εξής δύο μέτρα:

- Εισαγωγή στην πρώτη βαθμίδα μιας νέας κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων: χρεόγραφα σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους σε χώρες της Ομάδας των 10 (G10) που δεν ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ).
- Αλλαγή των κριτηρίων καταλληλότητας για ορισμένα εμπορεύσιμα χρεόγραφα.

Για τη θέσπιση περαιτέρω μέτρων σχετικά με την καταλληλότητα πρόσθετων περιουσιακών στοιχείων της δεύτερης βαθμίδας θα ακολουθήσουν νέες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ.

Γ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ – ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΝΕΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Το σχέδιο πρότασης Οδηγίας για “τις υπηρεσίες πληρωμών στην Εσωτερική Αγορά” που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Μάρτιο του 2004, θα αποσταλεί στις 7 Ιουλίου για εσωτερική διαβούλευση μεταξύ των εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς κάλεσε τον τραπεζικό κλάδο να τοποθετηθεί, εντός μόλις δύο εβδομάδων, σε τρία πολύ συγκεκριμένα ζητήματα:

1. Να προτείνει νέους ορισμούς για τις υπηρεσίες πληρωμών, εφόσον οι υφιστάμενοι στο σχέδιο πρότασης Οδηγίας δεν θεωρούνται ικανοποιητικοί.
2. Να προσδιορίσει τα εμπόδια που δημιουργεί το σχέδιο πρότασης Οδηγίας στην υιοθέτηση και λειτουργία ενός Πανευρωπαϊκού Σχήματος Άμεσων Χρεώσεων (Pan-European Direct Debit Scheme – PEDD).
3. Να προτείνει νέες ρυθμίσεις που κρίνει ότι θα πρέπει να προστεθούν στο κείμενο του σχεδίου της πρότασης Οδηγίας.

Χαρακτηριστικό είναι πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) συμμεριζόμενη πολλές από τις ανησυχίες των ευρωπαϊκών τραπεζών, απέστειλε επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκφράζοντας την ανησυχία της για το γεγονός ότι αφήνεται στα κράτη-μέλη μεγάλο περιθώριο διαφοροποιημένης ενσωμάτωσης των διατάξεων του σχεδίου της πρότασης Οδηγίας και ζητώντας την παράταση της διαδικασίας διαβούλευσης, ώστε να βελτιωθεί το κείμενο του σχεδίου της πρότασης Οδηγίας.

Σύμφωνα με την 10η έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το Πρόγραμμα Δράσης για τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες (ΠΔΧΥ), στόχος ήταν να κατατεθεί το κείμενο της πρότασης Οδηγίας μέχρι το Σεπτέμβριο του τρέχοντος έτους. Ωστόσο στα τέλη Ιουνίου, μετά και από τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν στην Επιτροπή από τις ευρωπαϊκές τράπεζες και την ΕΚΤ, ο αρμόδιος Επίτροπος για θέματα Εσωτερικής Αγοράς ενημέρωσε τους εθνικούς εκπροσώπους που συμμετέχουν στην Ομάδα Διαχείρισης των Συστημάτων Πληρωμών (Payment Systems Management Group – PSMG), τη μεταβολή του συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος προκειμένου να υπάρξει εκτενέστερη διαβούλευση με τους φορείς της αγοράς.

Δ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Το Μάιο του 2004 επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία σε επίπεδο Συμβουλίου αναφορικά με την πρόταση Οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, η έκδοση της οποίας αναμένεται πλέον περί τα τέλη του 2004. Τα κυριότερα σημεία των αλλαγών που έχουν επέλθει μέχρι στιγμής στο κείμενο της πρότασης επί του οποίου επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία είναι τα εξής:

- Το παράρτημα Ι στο οποίο περιέχονται εμπορικές πρακτικές, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως αθέμιτες άνευ άλλου και άρα απαγορευμένες, θα έχει εξαντλητικό χαρακτήρα. Τα κράτη-μέλη δεν θα μπορούν δηλαδή να επιφέρουν τροποποιήσεις ή προσθήκες στον κατάλογο αυτόν. Σημειώνεται ότι στον κατάλογο προστέθηκαν οκτώ νέες πρακτικές.
- Η έννοια της επαγγελματικής ευσυνειδησίας ορίστηκε στενότερα σε σχέση με την αρχική πρόταση Οδηγίας.
- Οι καταναλωτές δεν θα μπορούν να στραφούν κατά των επαγγελματιών που έχουν υιοθετήσει έναν κώδικα δεοντολογίας σε περίπτωση παράβασης του κώδικα αυτού.
- Η αρχής της ελάχιστης εναρμόνισης θα έχει μερική εφαρμογή.

Ε - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρόταση Οδηγίας σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας. Με την πρόταση Οδηγίας επιχειρείται η αναδιατύπωση και κωδικοποίηση της Οδηγίας 77/388/ΕΟΚ (Έκτη Οδηγία περί εναρμόνισης των ρυθμίσεων των κρατών-μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών – Κοινό σύστημα προστιθέμενης αξίας).

Η Επιτροπή προτείνει την κατάργηση της έκτης Οδηγίας και την αντικατάστασή της από τη νέα πράξη, η οποία θα ενσωματώνει όλες τις τροποποιήσεις που υπέστη μέχρι σήμερα η έκτη Οδηγία, ενώ θα περιλαμβάνει και σχετικές με το θέμα διατάξεις που περιέχονται σήμερα σε άλλες νομικές πράξεις.

Το άρθρο 132 της πρότασης Οδηγίας κωδικοποιεί το πρώην άρθρο 13, Τίτλος Β της έκτης Οδηγίας και αφορά

την απαλλαγή των κρατών-μελών από την επιβολή ΦΠΑ στις χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες. Οι αλλαγές που επέρχονται στο κείμενο δεν είναι ουσιαστικές σε σχέση με το ισχύον καθεστώς. Ωστόσο το καθεστώς απαλλαγών από την επιβολή ΦΠΑ, που προβλέπει η έκτη Οδηγία και το οποίο εφαρμόζεται στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, δεν θεωρείται ικανοποιητικό από τις ευρωπαϊκές τράπεζες, αφού εκτιμούν ότι τα οφέλη που προκύπτουν από τη μείωση των υποχρεώσεων καταβολής ΦΠΑ είναι περιορισμένα σε επίπεδο ομίλου. Σε αυτό το πλαίσιο αναμένεται να ξεκινήσει σύντομα διαδικασία διαβούλευσης ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις ευρωπαϊκές τράπεζες, προκειμένου να εντοπιστούν τα προβλήματα και να προταθούν λύσεις σε σχέση με το κατάλληλο σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας που θα πρέπει να διέπει τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά.

ΣΤ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΤΡΙΤΗ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τον Ιούνιο του τρέχοντος έτους δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή νέα πρόταση Οδηγίας (COM(2004) 448, 30.6.2004) για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Η πρόταση Οδηγίας καθιερώνει νέες υποχρεώσεις για τις τράπεζες που αφορούν ειδικότερα:

- την υποχρέωση ταυτοποίησης και πιστοποίησης του τελικού δικαιούχου της συναλλαγής (σε ορισμένες περιπτώσεις αυτή η υποχρέωση θα είναι δύσκολο να εφαρμοστεί, π.χ. όταν γίνεται χρήση πλαστής ταυτότητας ή για συναλλαγές μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής), και
- την καθιέρωση υποχρεώσεων αυξημένης επιμέλειας για ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών (π.χ. συναλλαγές αντιπροσωπευτικής τραπεζικής) και προσώπων (π.χ. πολιτικά έκπτωτων προσώπων).

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες εξέφρασαν ήδη την επιθυμία τους για την ικανοποίηση δύο βασικών στόχων, οι οποίοι εξέλιπαν από τις δύο προηγούμενες σχετικές με το θέμα Οδηγίες και ειδικότερα:

- την ανάγκη τα μέτρα που θα ληφθούν να είναι επικεντρωμένα και εστιασμένα προς συγκεκριμένες κατηγορίες που θα ακολουθούνται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ιδιωτικούς και δημόσιους, και
- την ανάγκη περιορισμού της έκτασης της έννοιας “σοβαρό αδίκημα” κατά τη διαδικασία ενσωμάτωσης της Οδηγίας από τις εθνικές έννομες τάξεις των κρατών-μελών, ώστε να μη συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν την έννοια και λιγότερο σοβαρά αδικήματα (π.χ. απλά (έναντι των οργανωμένων) φορολογικά αδικήματα, δεδομένου ότι οι τράπεζες σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εγγυηθούν απόλυτα τη φορολογική νομιμότητα των πελατών τους).

Επιπλέον προβληματισμό στην ευρωπαϊκή τραπεζική κοινότητα έχουν προκαλέσει η πρόταση για εγγραφή των εθνικών αριθμών λογαριασμού (και όχι ονομάτων φυσικών ή νομικών προσώπων) της πελατείας τους σε μια κεντρική βάση με στόχο την επίτευξη άμεσης πρόσβασης στις πληροφορίες του λογαριασμού και η υπο-

χρέωση πιστοποίησης από τις τράπεζες ότι ορισμένες συναλλαγές σε μετρητά είναι “καθαρές”, δεδομένου ότι η ανάληψη μιας τέτοιας υποχρέωσης θα δημιουργήσει προβλήματα αναφορικά με το βαθμό συνυπευθυνότητας της τράπεζας στην ολοκλήρωση μιας παράνομης συναλλαγής.

Υπενθυμίζεται τέλος ότι πολλά κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων και η χώρα μας, δεν έχουν μέχρι σήμερα ενσωματώσει την Οδηγία 2001/97/ΕΚ σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (Ε.Ε. L 344, 28.12.2001).

ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΕΝΤΟΛΕΑ ΜΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης του νέου θεσμικού πλαισίου σχετικά με τις πληρωμές στην Εσωτερική Αγορά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την υιοθέτηση με ενιαίο τρόπο από όλα τα κράτη-μέλη της Ειδικής Σύστασης υπ' αριθ. 7 της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (FATF).

Με το σχέδιο κειμένου, το οποίο συζητήθηκε από την Ομάδα Διαχείρισης Συστημάτων Πληρωμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Payment Systems Management Group - PSMG) στις 24.5.2004 και αφορά την πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με ορισμένες πληροφορίες που αφορούν τον εντολέα μιας ηλεκτρονικής μεταφοράς κεφαλαίων, υιοθετούνται οι προτάσεις της Επιτροπής, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στην Ανακοίνωσή της του Δεκεμβρίου 2003 (COM (2003) 718 τελικό, 2.12.2003). Ειδικότερα προτείνεται:

- η ενσωμάτωση της Ειδικής Σύστασης υπ' αριθ. 7 της FATF με Κανονισμό,
- η κάλυψη όλων των υπηρεσιών μεταφοράς πίστωσης και έμβασης χρημάτων, σύμφωνα με το ερμηνευτικό σημείωμα της FATF,
- η κάλυψη των πληρωμών από πρόσωπο σε πρόσωπο που εκτελούνται με μέσα διαφορετικά από τις παραδοσιακές μεταφορές πίστωσης, όπως εκείνες που προσφέρουν τα συστήματα καρτών,
- η θεώρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως χώρου ενιαίας έννομης τάξης και η εφαρμογή σε αυτήν των σχετικών κανόνων πληροφόρησης που προβλέπει το ερμηνευτικό κείμενο της FATF για τις “εγχώριες μεταφορές”,
- η εφαρμογή της έννοιας και των σχετικών κανόνων πληροφόρησης που προβλέπει το ερμηνευτικό κείμενο της FATF για τις “διασυνοριακές μεταφορές” στις μεταφορές πιστώσεων μεταξύ ΕΕ και τρίτων χωρών.

Ωστόσο, μένει να διευκρινιστούν δύο επιμέρους σημαντικά ζητήματα:

- η αντιμετώπιση των ομαδοποιημένων μεταφορών κεφαλαίων (batch transfers) ως προς την πληροφόρηση που θα πρέπει να παρέχεται στον εντολέα της πληρωμής (ελάχιστη ή πλήρης), και
- η υιοθέτηση (γενική ή προαιρετική) ελάχιστου ορίου ποσού, πέραν του οποίου και μόνο ισχύουν οι υποχρεώσεις πλήρους πληροφόρησης.

Η πρόταση Κανονισμού αναμένεται να δημοσιευτεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου του 2004, ενώ στις αρχές του ίδιου μήνα θα υπάρξει διμερής συνάντηση εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της FATF με στόχο να καταλήξουν σε μια συμφωνία για τις ομαδοποιημένες πληρωμές και την υιοθέτηση ελάχιστου ποσού.

Ζ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΠΡΩΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους τον Κανονισμό (ΕΚ) 707/2004, που τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) 1725/2003 για την υιοθέτηση ορισμένων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 111 της 17.04.2004).

Όπως είναι γνωστό, ο Κανονισμός (ΕΚ) 1725/2003 υιοθετεί τις διερμηνείες που ενέκρινε η μόνιμη επιτροπή διερμηνειών (ΜΕΔ). Μια από τις διερμηνείες αυτές είναι η ΜΕΔ-8 “*Πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ ως βασικό λογιστικό πλαίσιο*”. Σύμφωνα με τη διερμηνεία αυτή, όταν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ΔΛΠ) εφαρμόζονται πλήρως για πρώτη φορά ως βασικό λογιστικό πλαίσιο, η επιχείρηση πρέπει να καταρτίζει και να παρουσιάζει τις οικονομικές καταστάσεις της ως εάν αυτές είχαν πάντοτε καταρτιστεί σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που ισχύουν κατά το χρόνο της πρώτης εφαρμογής. Συνεπώς, η αναδρομική εφαρμογή τους απαιτείται στους περισσότερους τομείς της λογιστικής.

Για να διευκολύνει τη μετάβαση στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ), το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) αποφάσισε στις 19 Ιουνίου 2003 να αντικαταστήσει τη ΜΕΔ-8 με το ΔΠΧΠ 1 “*Πρώτη εφαρμογή των προτύπων διεθνούς χρηματοοικονομικής πληροφόρησης*”. Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 1, κάθε επιχείρηση που εφαρμόζει για πρώτη φορά τα ΔΛΠ πρέπει να συμμορφώνεται με καθένα από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και με καθεμία από τις διερμηνείες που ισχύουν κατά το χρόνο της πρώτης εφαρμογής. Συνεπώς, όπως και η ΜΕΔ-8, το ΔΠΧΠ 1 απαιτεί αναδρομική εφαρμογή στους περισσότερους τομείς της λογιστικής. Ωστόσο, σε ειδικούς τομείς το ΔΠΧΠ 1 επιτρέπει περιορισμένα εξαιρέσεις από την απαίτηση αυτή για πρακτικούς λόγους ή εάν είναι πιθανό ότι το κόστος συμμόρφωσης θα υπερβεί τα οφέλη για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι η δυνατότητα μιας οικονομικής μονάδας να επιλέξει να χρησιμοποιήσει μια ή περισσότερες εξαιρέσεις στην αναδρομική εφαρμογή άλλων ΔΠΧΠ. Ειδικότερα για τα πιστωτικά ιδρύματα που υιοθετούν για πρώτη φορά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης παρέχεται η δυνατότητα εξαίρεσης από την αναδρομική ισχύ των ΔΛΠ 32 και 39. Συγκεκριμένα:

1. Το ΔΛΠ 32 που αφορά τη γνωστοποίηση και παρουσίαση των σύνθετων χρηματοπιστωτικών μέσων, απαιτεί μία οικονομική μονάδα να διαχωρίσει ένα σύνθετο χρηματοπιστωτικό μέσο κατά τη σύναψη της συναλλαγής στις ξεχωριστές συνιστώσες του, της υποχρέωσης και των ιδίων κεφαλαίων. Αν το στοιχείο της υποχρέωσης δεν υπάρχει, η αναδρομική εφαρμογή του ΔΛΠ 32 συνίσταται στο διαχωρισμό δύο τμημάτων στα ίδια κεφάλαια. Το πρώτο τμήμα περιλαμβάνεται στα κέρδη εις νέον και αντιπροσωπεύει τους σωρευμένους δεδουλευμένους τόκους επί της συνιστώσας της υποχρέωσης. Το άλλο τμήμα αντιπροσωπεύει το αρχικά καθορισμένο τμήμα των ιδίων κεφαλαίων. Ωστόσο, σύμφωνα με το παρόν ΔΠΧΠ δεν απαιτείται ο υιοθετών για πρώτη φορά τα ΔΠΧΠ να διαχωρίσει τα δύο αυτά μέρη εφόσον το στοιχείο της υποχρέωσης δεν υπάρχει πλέον κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ.
2. Το ΔΛΠ 39 αφορά την αναγνώριση και αποτίμηση των χρηματοπιστωτικών μέσων. Στον Κανονισμό

προβλέπεται η δυνατότητα ο υιοθετών για πρώτη φορά τα ΔΠΧΠ να εφαρμόσει εφεξής, και όχι αναδρομικά, τις απαιτήσεις περί ανάκλησης της αναγνώρισης του ΔΛΠ 39. Με άλλα λόγια, εάν ένας υιοθετών για πρώτη φορά ανακάλεσε την αναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σύμφωνα με τα προηγούμενα ΓΠΑΠ σε οικονομικό έτος που ξεκίνησε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2001, δεν θα αναγνωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις αυτές σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ (εκτός εάν η αναγνώρισή τους δικαιολογείται από μεταγενέστερη συναλλαγή ή γεγονός). Σε κάθε περίπτωση, ο υιοθετών για πρώτη φορά θα:

- α)** αναγνωρίζει κάθε παράγωγο και άλλο οικονομικό ενδιαφέρον, όπως άσκηση δικαιωμάτων και εκπλήρωση υποχρεώσεων, που διατηρήθηκαν μετά τη συναλλαγή που οδήγησε στην ανάκληση της αναγνώρισης και συνεχίζουν να υπάρχουν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ, και
- β)** περιλάβει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κάθε οικονομική μονάδα ειδικού σκοπού (ΟΕΣ) που ελέγχει κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ, ακόμη και στην περίπτωση που οι ΟΕΣ υπήρχαν πριν από την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΠ ή έχουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που σύμφωνα με τα προηγούμενα ΓΠΑΠ ανακλήθηκε η αναγνώρισή τους.